

Na robu rdečih števil

Kaže, da gospodarstvo tudi v naši občini vse teže kljubuje množici ovir, težkih preizkušenj v bolj in bolj zaostrenih razmerah. Na to opozarjajo podatki o rastočih izgubah, ki so ob koncu letošnjega prvega trimesečja že za okoli polovico večje kot v enakem časovnem obdobju lani.

O slabšanju gospodarske uspešnosti združenega dela naše občine pa pričajo tudi podatki o splošnem padanju donosnosti poslovanja, tako da se krog kandidatov, ki se približujejo ali pa že poslujejo na meji donosnosti, vztrajno širi. Ob tem kaže omeniti, da so se ljubljanske občine letos dogovorile za novo in enotno merilo za določanje organizacij združenega dela, ki poslujejo na meji donosnosti. Tako mednje po novem uvrščajo take, katerih stopnja akumulativnosti je za najmanj polovico manjša od poprečne stopnje v istovrstni dejavnosti v občini. Ta pa je bila (stopnja akumulativnosti) v preteklem letu za dva odstotka manjša kot v letu 1981. Za letošnje mesece še ni podatkov, vendar je realno pričakovati le nadaljevanje tega trenda.

Akumulativna sposobnost se je lani poslabšala v vseh gospodarskih dejavnostih, razen v prometu in zvezah, trgovini ter v obrtnih in zasebnih storitvenih dejavnostih. Upošteva se omenjeno merilo za določanje poslovanja na robu donosnosti in po izločitvi organizacij posebnega družbenega pomena, kot so na primer organizacije v sestavi Elektrogospodarstva Slovenije in Železniškega gospodarstva Ljubljana, organizacij skupnega pomena za delovno organizacijo ali za sestavljeno organizacijo in organizacij družbenih dejavnosti, se je med rentabilnostno ogroženimi znašalo 16 organizacij združenega dela.

Tako so se med industrijskimi organizaci-

jami v tej družbi znašli Tovarna optičnih in steklenih naprav, Rog, tozd Proizvodnja delov, in Kartonažna. Glavni vzrok, ki je vplival na tak poslovni rezultat v Tovarni optičnih in steklenih naprav, gre pripisati problemu, s katerimi se soočajo izvozniki. To pa so predvsem nizka cena njihovih proizvodov na zunanjih trgih, neizplačane izvozne stimulacije in visoke cene uvoženega reprodukcijskega materiala. Za Rogov tozd velja, da so se jim močno povečali proizvodni stroški na račun nagle rasti cen surovin. V Kartonažni se jim vse očitneje kažejo težave zaradi zastarele opreme, kar je bilo krivo, da se niso mogli elastičneje odzivati nihanjem v povpraševanju na trgu.

Slabši rezultati v trgovini in gostinstvu so neposreden odraz pojemajoče kupne moči prebivalstva. V Avtoomercu, tozd Volan krepko občutijo omejevanje uvoza tujih avtomobilov. Tudi v Intertradu je nastal izpad dohodka zaradi podobnih razlogov. Manjša kupna moč je osiromašila dohodek hotela Turist in Kompas in Kompasovemu tozdu Domači turizem. Med tistimi, ki so zelo močno občutili zaostrene gospodarske razmere, pa so nedvomno projektantske organizacije. Zaradi upadanja investicijskih del so se namreč zelo skrčile tudi potrebe po njihovih storitvah.

Ob povečevanju števila organizacij, ki se gibljejo na robu poslovanja z rdečimi številkami, na raznih forumih v občini vse bolj prevladuje mnenje, da je treba izgubašem in tistim, ki imajo velike možnosti, da to postanejo, nameniti večjo pozornost. Predvsem bo treba bolj kritično oceniti sanacijske programe pri »repetentih« in tudi z manj obnavljanja začeti stečajni postopek tam, kjer boljših alternativ ni videti.

*

Prerezana vrstica, park je odprt

Bilo je čudovito sončno popoldne 9. junija. Pred zgradbo doma medicinskih sester se je v zgodnjem popoldnevu zbralo več sto krajanov KS Nove Poljane, učencev osnovne šole Tone Tomšič, vojakov, srednješolcev in pozdravilo v svoji sredi najvišje predstavnike skupščinskega in družbenopolitičnega življenja naše občine. Vsi skupaj so se zllili pred ploščad tega doma, da bi prisostvovali skrbno izvedenemu kulturnemu programu in otvoritvi »Parka 88 dreves v spomin na maršala Tita«.

Kot je znano, je bilo na območju med Živinozdravsko in Potočnikovo ulico ob Poljanski cesti s skupno akcijo komunalne skupnosti naše občine, krajevne skupnosti Nove Poljane, Komunalnega podjetja Ljubljana, vojakov ter delovnih ljudi in občanov Novih Poljan nekdanj neugledno zemljišče v okrog dvajsetih majskih dneh preurejeno v spominski park. Zasajenih je 88 slovenskih lip, okrog 3800 kvadratnih metrov parka pa je povezanih s potmi, ob kate-

rih so klopi in javna razsvetljava.

Na slovesni predaji »Spominskega parka 88 dreves v spomin na maršala Tita« je o osebni in delu najljubšega Jugoslavana spregovoril predsednik krajevne konference SZDL Viktor Pirnat. Predsednik koordinacijskega odbora za ureditev parka

Oskar Ličen je predal park v varovanje in skrb OO ZSMS Nove Poljane, predsednica mladinske organizacije Daša Štritof pa je prerezala vrstico razpeto med lipama in tako simbolično izročila spominski park v uporabo vsem krajanom in Ljubljančanom.

S. J.

Predsednica OO ZSMS Nove Poljane je prerezala vrstico in izročila park krajanom.

Letos le dve raziskovalni nalogi

Občinska raziskovalna skupnost Ljubljana Center bo potrebovala v letošnjem letu za lastno raziskovalno delo okoli 1.814.043,00 dinarjev. Za nedokončani lanski program pa bo treba zbrati 231.735,05 dinarjev sredstev. Ker lanskega programa raziskovalne skupnosti tudi letos ne bo moč v celoti realizirati, je Odbor za planiranje in pripravo predloga raziskovalnega programa predlagal, da bi v letošnjem letu financirali samo prioritete naloge iz lanskega programa.

Občinska raziskovalna skupnost je za letos prejela 12 prijav raziskovalnih nalog, od katerih je odbor sprejel dve nalogi in sicer nalogo z naslovom Varstvo pred hrupom v občini Ljubljana Center v kontekstu razvojnih načrtov občine (I. del), ki jo bo izdelal Zavod SRS za varstvo pri delu, ter nalogo z naslovom Analiza

izvajanja posvojitve v občini Ljubljana Center, ki jo bo pripravil Center za socialno delo občine Ljubljana Center.

Prva naloga bo skušala analizirati stanje hrupa v občini, podati predloge za sanacijo, ter kako vgraditi predpise o varstvu pred hrupom v razvojne načrte občine in sicer z vidika: inventarizacije stanja, razvojno urbanističnih rešitev, rešitev v zvezi s prometom, prenove Ljubljane, gradbeno tehničnih rešitev in socioloških rešitev.

Druga naloga bo skušala odgovoriti na vprašanje, kako vpliva posvojitve na otrokov osebnostni razvoj, na kompaktnost družine ter kako se v naše razmere vživljajo otroci drugih narodnosti, za katere je posredoval posvojitve Center za socialno delo v občini Center.

Od Triglava do Vardarja

NEZANIMIVA POTROŠNIŠKA POSOJILA – Na začetku drugega četrtletja so imeli Jugoslovani na hranilnih knjižicah v dinarjih in devizah 843 milijard dinarjev, hkrati pa je vrednost potrošniških posojil v tem obdobju preseгла 47,4 milijarde dinarjev. Zdi se torej, da ljudje bolj varčujejo kot prej in da se interes za potrošniška posojila zmanjšuje. Vsaj glede slednjega to drži, precej drugače pa je pri varčevanju, kajti vedeti moramo, da se hranilne devizne vloge povečujejo predvsem zaradi inflacije in dvigovanja vrednosti tujih valut.

VRZELI V PRORAČUNU FEDERACIJE – Zvezni proračun ima velike težave, kajti sedaj primanjkuje že 123,7 milijarde dinarjev. Očitno je primanjkljaj nastal zaradi nepravilnega načrtovanja dohodkov proračuna, ki se »napaja« s prometnimi davki, carinami in prispevki republik in pokrajin. Tako je sedaj izpadel dohodek od 50 tisoč ton kave, ki bi jo morali uvoziti, pa je nismo in je zato proračun ostal brez 20 milijard dinarjev. To povzroča precejšnje težave. Sisi se morajo na primer zadolževati pri bankah, da lahko izplačajo pokojnine borcem in vojaškim invalidom, na Kosovu pa imajo težave pri izplačevanju osebnih dohodkov zaposlenih v organih uprave in družbenih dejavnosti.

BOLNIŠNICE SE »KOPLJEJO« V IZGUBAH – V treh letošnjih mesecih je imelo slovensko zdravstvo za približno 300 milijonov dinarjev izgub. Med zgubarji vodi ljubljanska regija, saj je nanjo odpadlo 65 odstotkov vsega primanjkljaja, in kot pravijo, tiči vzrok za te izgube v razliki med letošnjimi višjimi cenami in sredstvi, katerih poraba je omejena z resolucijo.

CENE, CENE – Kot je ugotovil zavod za statistiko, so bili življenjski stroški maja za 4,1 odstotka višji kot aprila. V letošnjih petih mesecih so se življenjski stroški povečali za 19 odstotkov, letošnjega maja pa so bili v primerjavi z lanskim višji za 37,4 odstotka. Najbolj so se zvišali stroški za storitve (6,9 odstotka), medtem ko je bilo treba precej več kot v istem lanskem obdobju odšteti tudi za hrano – za 5,8 odstotka več. Samo od letošnjega januarja do maja so se stroški za prehrano povečali za 24,3 odstotka.

DO DEVIZ Z IZVOZOM HRANE – Slovenija naj bi letos prodala na tuje trge za nekaj več kot 192 milijonov dolarjev kmetijskih pridelkov in živil. To so seveda šele načrti, ki pa so odvisni od tega, ali se bo kmetijstvo pravočasno oskrbelo z vsem potrebnim reprodukcijskim materialom, rezervnimi deli, umetnimi gnojili itd. Največji devizni priliv naj bi ustvarili z izvozom živine, mesa in mesnih izdelkov (nekaj več kot 77 milijonov dolarjev). Približno 24 milijonov dolarjev naj bi zaslužili še z izvozom vina, s perutnino naj bi zaslužili 19 milijonov dolarjev, s sadjem in zelenjavo 13 milijonov dolarjev itd.

VEČJI IZVOZ NA KONVERTIBILNI TRG – V letošnjih prvih petih mesecih je Slovenija izvozila za 46,3 milijarde dinarjev blaga, kar je za 5,6 odstotka več kot v istem času lani. V tem času je Slovenija uvozila za 53,2 milijarde dinarjev blaga, kar je približno toliko kot v tem času lani. Zanimivi so podatki o izvozu in maju: v tem mesecu je Slovenija povečala konvertibilni izvoz za 33 odstotkov in zmanjšala konvertibilni uvoz za 15 odstotkov. Hkrati se je klirinški izvoz zmanjšal za 14 odstotkov, uvoz pa se je povečal kar za 116 odstotkov.

MANJŠA PORABA NAFTE – Po letošnji energetski bilanci naj bi v Jugoslaviji porabili v petih mesecih nekako 6,5 milijona ton nafte, podatki pa kažejo, da je bila poraba v tem obdobju manjša kar za 1,6 milijona ton. Kot je zapisano v poročilu ZIS, smo v petih mesecih s konvertibilnega območja uvozili za 1,8 milijona ton nafte manj, medtem ko se je uvoz s klirinškega območja povečal za nekaj več kot 283 tisoč ton. V poročilu ZIS je med drugim rečeno tudi to, da v naslednjih mesecih ne bi smelo prihajati do težav pri oskrbi z nafto, če se seveda ne bo zatikalo pri zbiranju deviz za njen nakup.

MANJŠI OD PRISPEVAJO K STABILIZACIJI – Kot ugotavlja Ekonomski inštitut pri ljubljanski Pravni fakulteti, se bodo po sedanjih gibanjih osebni dohodki v Sloveniji do konca leta znižali za 15,1 odstotka, v Jugoslaviji pa za 11,4 odstotka, kar, kot pravijo, nedvomno močno prispeva k stabilizaciji. V inštitutu pa ob tem ugotavljajo, da se poraba kljub zmanjšanju realnih osebnih dohodkov ne zmanjšuje tako, kot bi bilo pričakovati in da si torej ljudje z dodatnimi dohodki ohranjajo dokaj visok življenjski standard.

OTROCI NAJBOLJŠI ZBIRALCI STAREGA PAPIRJA – Osnovnošolci so v letošnjem šolskem letu zbrali nekako 3.900 ton starega papirja, kar je nekaj več kot lani, ko so nabrali 3.600 ton. V letošnjih zbiralnih akcijah je sodelovalo 519 slovenskih osnovnih šol in prav po njihovi zaslugi se Slovenija po količini zbranega starega papirja uvršča v sam svetovni vrh.